

Per a una UPC que ens il·lusioni. Amb tothom i per a tothom

Antoni Giró Roca



- ✓ Un nou estil de govern
- ✓ El principal actiu: les persones
- ✓ Un fort impuls a la docència i la recerca
- ✓ Una gestió àgil, eficient i flexible
- ✓ Inserida a la societat i oberta al món

Reus, 1949. Catedràtic d'Universitat. Doctor en Ciències Físiques per la UB. Ha estat professor de la UB i a la UPC ha impartit docència a diferents escoles. En recerca treballa en simulació de dinàmica molecular. Ha participat en 26 projectes de recerca i ha publicat una seixantena d'articles. Ha realitzat estades de recerca a diferents centres universitaris (França, Holanda, Alemanya i Regne Unit). Ha estat vicedegà i degà de la FIB, vicerector de Recerca i de Personal Acadèmic de la UPC. Ha estat director general de Recerca, vicepresident de la CIRIT i director general d'Universitats del DURSI de la Generalitat de Catalunya. Actualment és director del departament de Física i Enginyeria Nuclear.

Oportunitats perdudes i desencisos

La UPC ha perdut l'oportunitat:

- d'incorporar 60.000 m² de sol de Barcelona al seu patrimoni en renunciant al Campus de Llevant oposant-se durant tres anys al trasllat de l'EUETIB i enfrontant-se a totes les administracions involucrades;
- d'edificar el Nexus III, que finançava totalment el Consorci de la Zona Franca. Els recursos aniran a parar a l'edifici Eureka de la UAB. Recentment, el Consell de Direcció de la UPC ha tornat a sol·licitar al Consorci de la Zona Franca el finançament per a un Nexus III;
- d'adquirir l'edifici de l'Institut Català de Tecnologia, que li hagués permès una forta implantació a la zona 22@ i concentrar a la UPC gran part de la formació de postgrau en enginyeria. Aquest edifici i l'oferta docent associada ha passat a mans de la UB. La UPC es veu ara obligada a trobar un altre edifici a la mateixa zona 22@.

La comunitat universitària s'ha desencisat en veure que:

- s'ha incrementat enormement la "burocràcia" els últims quatre anys. Fins i tot l'associació europea d'universitats, EUA, ho recull explícitament al seu informe d'avaluació de la UPC lliurat a final de setembre, i fet públic al web de la UPC a mitjan febrer;
- l'Encàrrec Acadèmic Personalitzat no ha servit ni per aprofitar ni per potenciar les qualitats de cadascun dels membres de la comunitat docent universitària;
- el Parc Barcelona d'Arquitectura, Urbanisme i Edificació, dis-

senyat el juliol de 2002, amb previsions d'inici d'obres el gener de 2004 i inici de classes el setembre de 2005, és un projecte que ha quedat en via morta;

- mentre que a Terrassa la unió de les dues escoles d'Enginyeria Industrial s'està iniciant amb bones perspectives, la UPC ha tancat la possibilitat a la unió de les dues escoles d'enginyeria industrial de Barcelona (EUETIB i ETSEIB), contràriament al que demanava la societat a través de les seves institucions, que hi posaven els recursos necessaris;
 - les expectatives de participació del PAS en el projecte comú, i la seva assumpció de responsabilitats, no s'han assolit tal com s'esperava la qual cosa ha provocat que alguns ens hagin deixat;
 - no s'ha disposat del nivell de recursos que el nostre estudiantat precisa per rebre una docència de qualitat, especialment en el cas de les noves titulacions;
 - no s'ha liderat el desenvolupament de programari lliure per oferir-lo a les administracions, com sí que han fet altres universitats de l'entorn immediat, sense tenir el reconeixement ni l'especialització de la UPC en R+D+I de les TIC;
 - el dèficit acumulat de la UPC ha passat en quatre anys de 8 milions d'euros a 50 milions d'euros.
- El conjunt de totes les oportunitats perdudes i dels desencisos de la comunitat universitària són la raó per la qual pensem que fa falta un nou estil de govern.

El programa

La convocatòria d'eleccions a rector de la UPC es produeix en uns moments de grans canvis i incerteses en el sistema universitari català i espanyol, amb motiu del procés d'integració a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Nova

“ Una aposta ferma per una universitat pública que proporcioni als seus titulats i titulades una sòlida formació científica, tècnica i humana, mitjançant una docència de qualitat ”

estructura de titulacions, graus i postgraus; desaparició i/o reconversió dels programes de doctorat en "màsters de recerca"; canvis metodològics importants per passar de la cultura basada en la docència a la de l'aprenentatge. I tot això superposat a l'evolució natural de les demandes corresponents a una universitat pública que ha de donar un servei de qualitat a una societat dinàmica, que es mou en un accelerat procés d'evolució cap a la Societat del

Coneixement, dins d'un marc de globalització i internacionalització.

Ambdós factors fan d'aquest procés un moment decisiu per al futur de la nostra institució. Per afrontar aquest repte amb un compromís clar, amb fermesa i garanties, cal un programa d'actuació realista i un estil de govern respectuos amb les persones, que sàpiga escoltar. Caldrà tenir idees i imaginació: d'això, a la UPC sempre n'hi ha hagut, però també caldrà voluntat, empena, diàleg, en un entorn de plena llibertat, llibertat de debò, no de paraula sinó de fets.

També caldrà, molt en particular, més recursos. No es pot ser tan innocent com per creure que els recursos arriben sols. Obtenir-los és molt difícil i demana molta feina; en particular, demana una gestió universitària -i tota una universitat- persistent, tenaç, capaç d'encaixar contratemps, de buscar complicitats i sinergies amb les institucions i la societat, de tenir sempre una voluntat de servei, i d'estar en tot moment abocada cap a fora i generar, per tant, nivells importants de visibilitat externa.

El futur universitari europeu serà de les universitats que innovin, d'aquelles que creïn els paradigmes i els exemples que les altres seguiran. Les innovacions s'acaben codificant en normatives legals, però no comencen com a normes. Una universitat creativa és la que considera, sempre des del respecte a la llei, que el que no està prohibit està permès, la que sap que el progrés depèn d'anar establint noves realitats sobre el terreny. En un entorn en què les titulacions tècniques i de l'àmbit de l'arquitectura i l'edificació ja no són patrimoni exclusiu de la UPC, no ens hem d'autoimposar limitacions innecessàries i hem de fugir de la rutina. Ara

“ Una docència de qualitat orientada a garantir l'aprenentatge de l'estudiantat i el seu èxit acadèmic en un temps raonable ”

més que mai hem de recuperar aquell tarannà de la UPC que tantes vegades ens ha permès aprofitar al màxim la nostra autonomia, vitalitat, especificitat i empena per impulsar models innovadors de futur. Aquella UPC capdavantera de la cultura de la qualitat, de la innovació docent, dels plans estratègics, dels contractes programa, del retre comptes a la societat, dels plans Innova, creadora del CTT, impulsora de les càtedres Unesco, de centres i grups de recerca de reconegut prestigi...

Aquest és l'esperit que ha inspirat el programa d'actuació que et proposem per al proper període de quatre anys.

Els nostres reptes

Els nostres reptes immediats per a una UPC al servei de la societat, que pugui arribar al 2010 amb garanties de qualitat, són els que s'exposen a continuació:

1. Persones. Hem d'aconseguir que el personal, PDI i PAS, estigui altament motivat per la seva identificació amb els objectius de la institució, i per una política que recompeni la qualitat acadèmica -tant docent, com de recerca, o transmissió de coneixement-, i de gestió, i que possibiliti la seva mobilitat i internacionalització.

2. Docència. Hem de complir amb el nostre compromís amb la societat de formar els nostres titulats i titulades, com a persones i com a professionals competents i reconeguts, i de facilitar la seva adaptació al mercat de treball tant nacional com internacional.

3. Recerca i Transferència de Tecnologia. Hem de situar la UPC com el motor de la innovació a Catalunya, conseqüència d'una recerca de qualitat internacional i d'una alta activitat de transferència de tecnologia. Ho farem en estreta col·laboració amb l'entorn empresarial,

fomentant l'esperit emprenedor i la transformació dels avenços científics, tècnics i del món de l'arquitectura, en productes i serveis d'alt valor afegit.

4. Recursos. Hem d'incrementar substancialment les aportacions pressupostàries i altres recursos de l'administració pública i de la societat cap a la universitat i, en particular, executar les infraestructures pendents i resoldre els greus problemes de dèficits acumulats en els darrers anys.

5. Estructura. Hem de consolidar una estructura de gestió flexible, descentralitzada i participativa, que, liderada pels òrgans de govern i conduïda per un PAS ben qualificat, permeti la ràpida consecució dels objectius fixats en plena sintonia amb les demandes de la societat.

“ Una reforma de l'oferta docent, per tal d'inserir-la progressivament a l'Espai Europeu d'Educació Superior, valorant de forma realista els costos associats i aconseguint els recursos necessaris ”

6. Oberta al Món. Hem de potenciar la dimensió internacional de la Universitat, accentuar la mobilitat de l'estudiantat i del PDI i PAS, i ampliar els lligams, les actuacions i el nombre de projectes de cooperació i educació per al desenvolupament.

Un nou estil de govern

Per aconseguir aquests reptes, un nou estil de govern és necessari i possible. Volem introduir un estil de govern que es fonamenti en:

- El ple respecte a les llibertats individuals i institucionals, que sàpiga escoltar, que respecti la discrepància i la crítica, i que no deformi la realitat creant falses expectatives.
- Un treball en equip de tot el Consell de Direcció, coordinat de manera transversal per tal de garantir-ne la coherència i efectivitat.
- Unes actuacions coordinades amb el Consell Social i els consells assessors, per reforçar les relacions amb la societat i les institucions, i per donar resposta, amb eficiència, a les seves demandes i necessitats, tal com correspon a una universitat pública.
- Una estructura de gestió flexible, amb procediments senzills i clars, organitzada per àrees d'actuació, que en principi es distribueixin en els grans àmbits següents: organització docent, R+D+I, economia i infraestructures, recursos humans, comunicació i serveis, relacions internacionals, cooperació al desenvolupament.
- La garantia dels drets i les llibertats de tots els membres, que faciliti la tasca de la Sindicatura de Greuges i que amplii el seu camp d'actuació a tot l'àmbit del grup UPC.
- L'impuls, pel que fa al grup UPC21, d'una estreta coordinació entre el Consell de Direcció i les institucions externes que participen en la gestió dels seus centres i organismes. D'una manera especial, facilitarem la col·laboració i participació del personal de la UPC, tot respectant els trets característics i diferencials per als quals van ser creats.

Els eixos del nostre compromís

La UPC, encara que sigui una universitat relativament jove, té unes sòlides arrels centenàries en molts dels seus centres. Això explica que fa uns anys assolís prestigi i reconeixement, i es convertís en capdavantera en moltes iniciatives lligades a la qualitat.

L'ambició per esdevenir una universitat pública amb una activitat acadèmica de qualitat, inserida a la societat i oberta al món, és doncs la força de la nostra Universitat.

Treballar junts per recuperar aquesta ambició és el projecte que proposo, mitjançant els següents eixos generals d'actuació:

- 1.** Apostar fermament per la universitat pública que proporcioni als seus titulats i titulades una sòlida formació científica, tècnica i humana, mitjançant una docència de qualitat.
- 2.** Millorar els equipaments docents i impulsar la innovació educativa, per tal de fomentar la formació en habilitats, en competències, en terceres llengües en general, i en anglès de manera preferent.
- 3.** Facilitar la reforma de l'oferta docent, per tal d'inserir-la progressivament a l'Espai Europeu d'Educació Superior, amb criteris innovadors i encaminats a un millor seguiment dels estudis, tot valorant de forma realista els costos associats i aconseguint els recursos necessaris.
- 4.** Potenciar i facilitar la docència de qualitat orientada a garantir l'aprenentatge de l'estudiantat i el seu èxit acadèmic en un temps raonable.
- 5.** Promoure i donar suport i valor afegit a la recerca, al desenvolupament i a la innovació, i facilitar la transferència de coneixement al sector productiu i a la resta del teixit socioeconòmic.
- 6.** Modificar l'estructura organitzativa per millorar l'eficiència, reduint i simplificant els procediments amb una gestió àgil, flexible i descentralitzada.
- 7.** Flexibilitzar la reglamentació, per tal de tenir més en compte les característiques específiques de les diferents titulacions.
- 8.** Assegurar una planificació econòmica i d'infraestructures adequades a les necessitats reals de la UPC, sense fantasies i amb seny.
- 9.** Potenciar el grup UPC. Apropar i establir nexes sòlids d'interrelació entre la UPC i la societat catalana, per tal de millorar el servei que li dona.
- 10.** Potenciar noves polítiques de centres, campus i parcs tecnològics, estudiant i aplicant, en cada cas específic, les accions més adients per millorar-ne el funcionament i perquè compleixin els seus objectius.
- 11.** Impulsar la internacionalització de la UPC i assolir una universitat oberta al món, potenciant la mobilitat del seu estudiantat i personal.
- 12.** Implicar-nos al màxim nivell en la participació en les xarxes universitàries internacionals i, d'una manera especial, en CLUSTER, CESAER, UNITECH, CINDA, EUA.
- 13.** Integrar la sostenibilitat en tots els àmbits: docència, recerca, transferència, gestió i extensió universitària.
- 14.** Refermar el compromís de la nostra Universitat amb la solidaritat i la cooperació entre els pobles, amb especial èmfasi en la defensa dels drets de les persones i de les minories, així com en el suport a les activitats de cooperació al desenvolupament.
- 15.** Impulsar un programa cultural, artístic i humanístic que sigui d'interès per a tota la comunitat de la UPC.
- 16.** Promoure, amb el Consell Social i els consells assessors externs, un informe prospectiu del disseny de la UPC del 2020.

“ Una estructura organitzativa per millorar l'eficiència, reduint i simplificant els procediments amb una gestió àgil, flexible i descentralitzada ”

“ Una UPC internacional per assolir una universitat oberta al món, potenciant la mobilitat de l'estudiantat i del seu personal ”

● Més informació sobre el programa a:
www.upc.edu/giro
www.tonigiro.org

Persones que formaran part de l'equip o que col·laboraran en tasques de gestió

El volum i la complexitat de les tasques de govern de la Universitat fan necessari un grup de persones amb il·lusió per portar a terme el projecte de canvi que us estem oferint. També ens transmet molta confiança comptar amb la col·laboració de més persones de la comunitat universitària que actualment desenvolupen tasques de responsabilitat a la UPC. En particular, la secretaria general estarà a càrrec d'un membre del PAS amb reconeguda experiència. A continuació, us presentem els currículums de persones il·lusionades i compromeses amb aquest projecte.

J. Luis Andrés Yebrá (1945). Catedràtic d'universitat de Matemàtica Aplicada. Enginyer de Telecomunicació, llicenciat en Ciències Matemàtiques (1968) i doctor en Ciències Matemàtiques (1975). DEA en Anàlisi Numèrica per la Universitat París VI (França) el 1969. Es va incorporar a la UPC el 1976. Ha fet estades de dos anys a la Universitat de París VI i d'un any a la Universitat d'East Anglia (UK). Ha publicat més de 30 articles, ha participat en més de 10 projectes de recerca i ha dirigit 7 tesis. Ha estat professor a l'ETSETB fins al 1996 i a l'EPSC des de 1996, sotsdirector de l'ETSETB, director de departament, vicerector de la UPC i director de l'EPSC.

Josep Casanovas Garcia (1953). Catedràtic d'universitat d'Estadística i Investigació Operativa. Enginyer Industrial per l'ETSEIB (1978), llicenciat en Ciències Econòmiques per la UB (1979) i doctor en Informàtica (1983). Ha estat vicerector d'Extensió Universitària de la UPC (1988-90), delegat del rector al Campus Nord (1997-98), degà de la Facultat d'Informàtica (1998-2004), director del Laboratori de Càlcul de la FIB i és director del Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD) de la UPC. Ha coordinat o participat en diferents projectes de col·laboració amb països en vies de desenvolupament, principalment a Àfrica i Amèrica Llatina. Ha dirigit o col·laborat en nombrosos projectes amb institucions i empreses, nacionals i europeus. Ha participat en diverses expedicions alpinístiques, dues de les quals a l'Everest. És professor a la UPC des del 1979, a la FIB i l'FME.

F. Xavier Gil Mur (1962). Catedràtic d'universitat. Responsable de 30 projectes de recerca. Autor de 7 llibres i més de 150 articles de recerca. Director de 15 tesis i autor de 10 patents d'invenció. Ha estat president de la Sociedad Ibérica de Biomecànica y Biomateriales i Associate Editor del Journal of Applied Biomaterials & Biomechanics. Ha guanyat el Primer Premi de Transferència de Tecnologia i el Segon Premi d'Idees Mediambientals a la UPC, Premi Antoni Viladot i Ciutat de Barcelona de Tecnologia. Expert en Ciència i Tecnologia de Materials a la CICYT. Professor de la Càtedra Unesco en Biomaterials a la Universitat de La Habana. Cap de Secció del departament de Ciència dels Materials i Enginyeria Metal·lúrgica a l'ETSEIB.

Xavier de las Heras i Cisa (1958). Catedràtic d'escola universitària d'Enginyeria Química. Doctor en Química per la UB. Ha fet estades a la Universitat d'Oklahoma i a la Universitat Tècnica de Delft. Ha publicat més de 20 articles, ha participat en 8 projectes de recerca i ha dirigit 6 tesis. Les seves principals línies d'investigació són els fòssils geoquímics, els contaminants orgànics persistents i els biomarcadors en organismes vius. És director del departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals i membre del Consell de Govern de la UPC. Ha estat membre de la Comissió de Doctorat de la UPC i coordinador de Relacions Internacionals de l'EPSEM.

Antoni Marí Bernat (1954). Catedràtic d'universitat del departament d'Enginyeria de la Construcció. Enginyer de Camins, Canals i Ports (1976) per la UPV i doctor (1981) per la UPC, on es va incorporar el 1977 com a professor a l'ETSECCPB. Ha escrit diversos llibres i monografies i més d'un centenar d'articles científics. Ha participat en 18 projectes de recerca i ha dirigit 12 tesis.

Ha realitzat estades de recerca a la UC Berkeley (Fulbright 1982-83, 1985 i 2002) i a UC San Diego (1993-94). Ha estat director de l'ETSECCPB, director del departament d'Enginyeria de la Construcció, vicerector de la UPC, vicepresident de l'Associació Espanyola del Formigó Estructural (ACHE), membre del Consell Assessor d'Estratègies Urbanes de l'alcalde de Barcelona i membre de la comissió per a l'establiment de criteris d'avaluació del professorat de l'ANECA (2004-2005). Ha rebut el Premi Internacional José Calavera i la Medalla ACHE.

Marisol Marqués Calvo (1959). Catedràtica d'escola universitària, és llicenciada en Ciències Biològiques per la UB (1981) i doctora en Ciències per la UPC (1998). Forma part del grup de recerca en Toxicologia i Microbiologia Ambiental i Sanitària, i la seva activitat investigadora se centra en la microbiologia aplicada a la biosíntesi i biodegradació de diferents tipus de polímers. Ha estat secretària del departament d'Òptica i Optometria (1991-1998) i secretària general de la UPC (1998-2002). És professora del departament d'Òptica i Optometria des de 1983.

Teresa Rovira Llobera (1945). Professora titular de Projectes Arquitectònics des de 1987. Arquitecta per la Universitat de Laval (Quebec) i doctora arquitecta per la UPC. Coordinadora del programa de doctorat de Projectes Arquitectònics i del màster oficial en Teoria i Pràctica del Projecte d'Arquitectura, directora de la col·lecció "Documentos de Arquitectura Moderna en América Latina 1950-1955", experta externa per als plans d'estudis al Conseil Supérieur de l'Enseignement de l'Architecture du Ministère de Culture de França, ha estat responsable de Relacions Internacionals del departament, responsable del Grup de Recerca Singular "FORM" reconegut per la Generalitat de Catalunya i actualment sotsdirectora de l'ETSAB.

Ana Sastre Requena (1955). Catedràtica d'Enginyeria Química (1997). Llicenciada en Ciències Químiques (1977) i doctora en Ciències Químiques (1982) per la UAB. Des de l'any 1977 és professora a l'ETSEIB. L'any 1980 va ser becada pel Swedish Institut per realitzar una estada al Royal Institute of Technology d'Estocolm. Durant el 1986-1987 va realitzar una estada a la Universitat Louis Pasteur d'Estrasbourg. Ha publicat més de 160 treballs científics, diversos capítols de llibres, ha dirigit 25 projectes de recerca i 10 tesis. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya (2003) i ha estat directora del departament d'Enginyeria Química (1999-2005).

Lluís Torres Urgell (1952). Catedràtic de Teoria del Senyal i Comunicacions. Enginyer de Telecomunicació per l'ETSETB l'any 1977 i doctor en Electrical Engineering per la Universitat de Wyoming l'any 1986. Ha participat en més de 45 projectes de recerca i ha publicat més de 130 articles. Ha estat professor visitant de la Universitat de Purdue, USA. Va ser màxim responsable de la International Conference on Image Processing (2003). És Distinguished Lecturer de l'IEEE (Institute of Electrical and Electronic Engineers) durant l'any 2006. Responsable de l'elaboració i la posada en marxa del pla d'estudis d'Enginyeria Tècnica de Telecomunicació, especialitat en So i Imatge a l'EUETIT. Actualment és professor a l'ETSETB i a l'EUETIT.